

بررسی تحلیلی ویژگی‌های ادبیات کودکان و نوجوان و ارائه پیشنهادات مناسب زهره همای

کارشناس ادبیات فارسی، آموزش و پرورش خراسان رضوی، نیشابور، منطقه سروالایت، روستای برزنون، هنرستان عصمت

چکیده

ادبیات کودکان و نوجوانان یکی از بخش‌های مهم و با ارزش ادبیات است. زیرا در پرورش و رشد زبانی و اجتماعی آنها نقش بسیار مهمی دارد و باید متناسب با ذهن و زبان آنها، دیداری، ساده، مناسب و قابل فهم باشد. لذا این تحقیق با هدف بررسی تحلیلی ویژگی‌های ادبیات کودکان و نوجوان و ارائه پیشنهادات مناسب انجام می‌شود. این پژوهش از لحاظ هدف کاربردی و از نظر روش و ماهیت مروری و توصیفی-تحلیلی است. داده‌های به دست آمده، به روش کتابخانه‌ای و از طریق مصاحبه با کارشناسان گردآوری شده است. لذا در گام اول به بیان کلیات تحقیق پرداخته شده. در گام دوم ویژگی‌های ادبیات کودکان و نوجوانان بررسی شده است. نهایتاً در گام سوم بعد از تجزیه و تحلیل داده‌ها نتیجه‌گیری نهایی صورت گرفته است. در نتیجه این تحقیق، محورهای سازنده در ادبیات کودکان و نوجوان عبارتند از: ارتباط شناسی، زیباشناسی، شناخت شناسی و ساختاری. همچنین بارزترین و مهمترین ویژگی آثار ادبیات کودکان و نوجوان عبارتند از: پیام‌های آموزشی داشته باشد. مختص ذهن و قوه خیال‌پرداز و خلاق کودکان باشد. تاثیرگذار، جذاب و جالب باشد. منطبق با گنجینه زبان کودکان و قابل فهم باشد. کودک لذت زیبایی، شگفتی و حس اخلاق را تجربه کند. کودک تشویق شود تا در رویا فرو رود و به طور عمیق فکر کند و از خودش سؤالات متعددی بپرسد. کودکان قهرمان داستان باشند. داستان بدبین و غم‌انگیز نباشند. به زبان کودکان و کودک‌گر باشد. حادثه‌های داستان نظم و ویژه‌ای داشته باشد. به احتمالات توجهی نشود. درباره سحر و جادو، نقشه‌های خیالی، سادگی و ماجرا صحبت شود. باعث رشد ذهنی و شناختی کودکان شود. کودک را جهت به دست آوردن تجارب زندگی روزانه، چالش‌ها و درگیری‌های عاطفی تقویت کند. با نیازها، علاقه‌ها و توانایی‌های کودکان هم‌خوانی داشته باشد. حس عدالت خواهی و حق دوستی کودکان را برانگیزد و از زورگویی و ستمگری بر حذر دارد. **واژگان کلیدی:** بررسی، ویژگی‌ها، ادبیات، کودکان، نوجوانان، ارائه پیشنهادات.